

Konferenca ženskega društva za mir v svetu (WFWP)

Nova izobraževalna krajina in globalno državljanstvo

Slovensko žensko društvo za mir v svetu (WFWP) se je oktobra s skupino svojih članic in somišljeniki udeležilo srečanja v palači OZN na Dunaju na temo izobraževanja in globalnega državljanstva (A New Educational Landscape! Global citizenship in the 21st Century). Polega slovenskih predstavnic se je konference udeležilo preko 100 udeležencev WFWP iz Avstrije, Nemčije in Italije. Med vidnejšimi govornicami na konferenci je bila tudi Alenka Jeraj, kot predstavnica žensk voditeljic in žensk v politiki. Niz navdihujočih nagovorov in diskusij je požel val navdušenja med občinstvom in prižgal upanje za naš svet.

osnova, v to močno verjamem in zaupam. V človeški naravi je, da delimo ljubezen in srce ... na tem temelji globalno državljanstvo in globalno izobraževanje.

V svojem nagovoru je poudarila, da se je treba izobraževati na več področjih. Šole, ki sledijo tej ideji, so po njenih izkušnjah bolj uspešne. Na prvem mestu bi morali izobraževati in **kultivirati karakter, osebnost**, sprejemati moralne vrednote in ne škodovati drugim. Izobraževanje je pomembno tudi za razvijanje **strokovnosti, intelekta in tehnologije**. S tovrstnim praktičnim in teoretičnim znanjem pa moramo prispevati v globalni družbi.

Globalno državljanstvo – pot do boljšega sveta

Sledila je okrogla miza na temo globalnega državljanstva, v kateri so sodelovali govorniki z različnih področij svojega delovanja.

Mag. Hans Göttel, Europahaus Burgenland, je v uvodu poudaril, da globalno državljanstvo pomeni razmišljanje in delovanje, ki presega lastne interese, potrebe

Slovensko žensko društvo za mir v svetu

Ni naključje, da je bila osrednja tema konference namenjena prav izobraževanju. **Dr. Marie Riehl**, prva predsednica avstrijske ženske federacije za mir v svetu, je za **Glasnik** povedala, *da je način izobraževanja od uvedbe obveznega šolanja praktično ostal nespremenjen. Posebno težavo pa vidi v tem, da je izobraževanje v mnogih deželah še vedno težko dostopno širokemu številu prebivalstva, predvsem ženskam.*

Izobraževanje – ključno za napredek države

Dr. Lan Y. Moon, predsednica globalne mreže žensk za mir v svetu (Global Women's Peace Network), ki prihaja iz Južne Koreje, je na lastni koži občutila silna opustošenja, kot posledice vojn. Po drugi strani pa izkusila tudi moč izobrazbe in izobraževanja, ki ga je podpirala država, in so prav Južno Korejo povzdignile v eno gospodarsko najbolj močnih držav na svetu.

Dr. Lan Y. Moon, predsednica globalne organizacije (WFWPI) – levo, in dr. Maria Riehl, predsednica avstrijskega društva WFWP – desno.

Na vprašanje, kako sama doživlja globalno državljanstvo, je za **Glasnik** povedala: *»Po 20-letnih izkušnjah v ženskem združenju čutim in vem, da smo ljudje bratje in sestre ene in iste družine. To je*

in želje. Pomeni služenje svojemu narodu, svetu in naravi. Svet, v katerem živimo, lahko sooblikujemo zgolj z intelektom in veliko mero občutljivostjo. Žal je realnost prav nasprotna, kar kažejo dejstva,

Govorniki o globalnem državljanstvu

da vedno več ljudi živi v kampih, življenjski prostor živali je omejen na rezervate, domovi za starejše so polno zasedeni ... Rešitev vidi v globalnih državljanih, ki so brez političnih prepričanj sposobni gledati na življenje in svet širše, preko svojih interesov.

Dr. Zhannat Kosmukomedova, UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime), je v svojem razmišljanju izpostavila, da smo že postali globalni državljani, saj nam to omogoča tehnologija – plačevanje s karticami, neomejene komunikacije, mobilnost ..., a tega še nismo ozavestili. Predvsem pa so ženske tiste, ki so bližje globalnemu državljanstvu. Kadar namreč ženske govorijo o družini, otrocih, partnerstvu naravno uporabljajo iste pomene ne glede na vero, kulturo, raso ... In kot takšne močno prispevajo k vzgajanju globalnih državljanov že v svojih družinah.

O pomenu izobraževanja za trajnostni razvoj in državljanski udeležbi je spregovorila **Carolyn Handschin**, predstavnica globalne ženske mreže za mir v svetu pri OZN (WFWPI UN director). Handschinova zagovarja tako formalno kot tudi neformalno vseživljenjsko učenje in odločanje, pri katerem upoštevamo celotno skupnost.

Poudarja pomen vključevanja različnih vidikov razvoja in učenja, tako na družbenem in kulturnem nivoju, kot skrbi za naše okolje in gospodarstvo. V svoja znanja, razumevanja, analize in sinteze ter v delovanje bi vedno morali vključiti razmislek, kaj je najboljše za širše dobro. Pri tem naj bi nas po njenem

vodili srce in norme, da bi preko študija in svojih karier znali pozitivno prispevati v družbi.

V svoji predstavitvi se je Handschinova dotaknila tudi ohranjanja trajnega miru, ki ga po njenih besedah lahko dosežemo prav z **izobraževanjem** prihodnjih generacij za sočutno in odgovorno vodstvo (leadership), s **partnerstvom**, saj v sodelovanju z enako mislečimi sprožamo in pospešujemo pozitivne spremembe, in z **vplivanjem na vlade in politiko**.

Vse to pa se začne prav v domačem okolju, v družini, kjer starši lahko močno vplivajo na svoje otroke.

Mladi se še posebej zavedajo pomena izobraževanja in sprejemanja aktivnih vlog v družbi

Mladi o trajnostnem razvoju

Mnogi mladi se še kako zavedajo pomena trajnostnega razvoja. Suvereno in polni elana so predstavili svoje videnje in izkušnje. Na prvo mesto so postavili učenje. Tako na **kognitivni ravni**, ki zahteva kritično presojo o globalnih temah, kot tudi na **socialno-čustveni ravni**, kjer posameznik pridobi občutek pripadnosti skupnosti človeštvu, se naučijo empatije, solidarnosti, spoštovanja drugačnih ...

Na tretje mesto so postavili učenje na **vedenjski ravni**, kjer se učijo učinkovitega in odgovornega ravnanja v lokalnem, nacionalnem in globalnem okolju za bolj miroljubni svet.

Tudi oni se aktivno zavzemajo za spoštovanje človekovih pravic, za medgeneracijske pristope k izobraževanju in za globalno državljanstvo. Zavedajo se, da se mladi in odrasli drug od drugega učijo in skupaj oblikujejo svet.

Predstavili so **5 principov miru**, ki so jih v okviru univerzalnega mirovnega združenja oblikovali z namenom, da bi postali temelj delovanja vsakega posameznika in skupine z namenom ohranjanja miru.

Prvo načelo govori o tem, da smo vsi ena **velika družina** istega izvora. Zato se je treba zavzemati za temeljne pravice vsakega človeka. Drugo načelo je **človeški um**, zaradi katerega razumemo različne identitete, vere, kulture ter zgodovinska in ekonomska ozadja drugih. **Mir** kot tretje načelo se začne v zdravi družini in **partnerstvu ter raste in se širi navzgor v družbo, narod, regije, do globalnega nivoja**. Četrto načelo poudarja, da je treba življenje **usmerjati k širšemu**

dobremu, delovati v dobro drugih, premagovati individualizem, nepotizem, rasizem, nacionalizem, kar je ključ za doseganje svetovnega miru. Trajni mir lahko dosežemo le s petim načelom, to je **sodelovanjem preko etničnih, religioznih in nacionalnih meja**. Politični kompromisi za dolgotrajni mir niso dovolj. Treba je odkrivati prave vzroke konfliktov in premagovati skozi generacije trajajoče sovraštvo, zamere in nasilje.

Alenka Jeraj: Prvi korak je dati potrditev, da nekdo lahko pripomore k spremembam

Alenka Jeraj se pri svojem delu v Ženskem odboru redno srečuje s situacijami žensk, ki se bojijo stopiti na pot izobraževanja za vodstvene položaje. Opaža, da država in druge institucije, kot so šolski sistemi, ne spodbujajo mladih in žensk, ki imajo potencial in so hkrati poštene in srčni, za vodenje.

Prav nasprotno, pogosto naletijo na ovire in neodobravanja okolja. Predvsem ženske po mnenju Jerajeve niso pripravljene stopiti na vodstvene položaje in v politiko, ker to še vedno velja za moško domeno. Stanje se je na političnem področju rahlo izboljšalo, ko so bile pred leti določene kvote pri kandidiranjih (enakovredno zastopnost žensk in moških pri kandidiranju).

Največja težava, ki jo v zadnjih letih vidi Jerajeva, je, pomanjkanje finančnih sredstev za izobraževanje in usposabljanje žensk.

Alenka Jeraj prejela plaketo ambasadorke miru – levo, Carolyn Handschin, predstavnica globalne mreže žensk za mir v svetu pri OZN – v sredini, Dr. Lan Y. Moon, predsednica globalne mreže žensk v svetu (WFWPI) – desno

Tudi posamezniki, kot del socialnega okolja, bi morali pristopiti k tej problematiki tako, da posameznikom damo tisto spodbudo in potrditev, ki jo potrebujejo, da stopijo v javnost in postanejo aktivni v izboljševanju razmer.

Zanimivo razmišljanje o Sokratu, večnem iskalcu resnice, obtoženemu krivoverstva, je pripravil **dr. Slawomir Redo**, ACUNS (Academic Council on the United Nation System), v katerem je pojasnil, zakaj Sokrat tudi zaradi življenja in svobode ni želel priznati svoje krivde ter je vztrajal, da je delal dobro in da želi nadaljevati s svojim poslanstvom. Čeprav

vemo, kako se je njegovo življenje končalo, je s svojim zgledom postavil nov standard – **neodvisnost družbene misli**.

Dr. Redo sicer priznava, da v zahodnem šolstvu obstajajo ure filozofije in morale, a so vse preveč usmerjene v razmišljanje in ne v delovanje in reševanje problemov. In vendar današnji čas ponuja priložnosti, da svoje znanje, vrednote postavimo na preizkus – pri tem je imel v mislih problematiko beguncev, neprimerno ravnanje z deklicami, zlorabe drog in alkohola, ljudi s posebnimi potrebami ...

Uradni del konference v palači OZN se je končal s podelitvijo plaket ambasadorjem in ambasadorkam miru, med katerimi je bila prejemnica tudi **Alenka Jeraj**. Neformalno druženje in izmenjevanje izkušenj pa se je nadaljevalo še v večernih urah.

Mostovi miru, prireditelj za celjenje globokih čustvenih ran in zamer

Drugi dan srečanja je vse navzoče pozdravila **dr. Maria Riehl**, prva predsednica avstrijske ženske federacije za mir v svetu.

Vse prisotne je v nagovoru spomnila na travmatične posledice in globoke čustvene rane, ki jih za seboj pustijo vojne. Izkušnje preteklih stoletij in moderna psihologija nas – po njenih besedah – učita, da za dolgoročno ohranjanje miru ni dovolj zgolj premirje. Vsaka vojna pomeni, da nekje obstaja nakopičeno nasilje še dolgo

Alenka Jeraj o izobraževanju žensk za vodstvene položaje – desno

po tem, ko se je vojna že davno končala. **»Čustva sovraštva in zamere, ki niso popravljena, postanejo vir konfliktov in vzrok prihodnjih vojn,«** je pojasnila dr. Riehlova.

Prav s problematiko reševanja globokih zamer in nakopičenega nasilja se ukvarja žensko društvo za mir v svetu (WFWP – Women's Federation for World Peace), in sicer z gibanjem **»Mostovi miru«**. Glavni namen gibanja je delati v prid svetovnemu miru, harmoniji, da bo vsakdo živel dostojanstveno in razvijal svojo osebnost in potencial.

Štirje koraki za boljše in miroljubnejše odnose

Dr. Riehlova je predstavila 4 korake, ki so po njenem mnenju ključni za popravilo in vzpostavitev miroljubnih odnosov. Gre za proces, ki ga je mogoče uporabiti tako v medosebnih odnosih, družini in družbi in vseh družbenih sistemih. Prvi korak je prevzemanje **odgovornosti** – zavedati se moramo svojih zamer in jeze, ki so negativna čustva, ki zastrupljajo naše misli in delovanje. Naša odgovornost je, kaj mislimo, kaj govorimo, kaj delamo in kakšen zgled s tem dajemo drugim. Osvoboditi se moramo tudi misli, da smo žrtve. Drugi korak je **spoštovanje** – to pomeni, da spoštujemo svobodno voljo druge osebe. Tretji korak je **obžalovanje in obnova**, pri katerem se zavedamo svojih slabosti in delujemo bolj pravilno. Četrty korak je **zaveza**, kjer se

zavežemo in odločimo, da se bomo stalno razvijali.

Slovensko društvo je poželo pohvale za svoje aktivno delovanje

Nadaljevanje je bilo namenjeno predstavitev dobrih praks nacionalnih združenj žensk za mir v svetu, kjer je prav slovensko društvo poželo številne pohvale za uspešno izvedene projekte in inovativne pristope. Nekateri projekti so tako navdihnili predstavnico WFWPI UN Carolyn Handschin, da jih bo v prihodnje nadgradila in jih kot dobro prakso razširila med federacijo. Kot zelo perspektiven projekt se je izkazalo zlasti sodelovanje z županjami lokalnih skupnosti in program svobodno najstništvo – vzgoja za dober karakter, ki se izvaja po osnovnih in srednjih šolah po Sloveniji.

Raznolike delavnice – za vsakega od udeležencev

Sledile so delavnice na temo **metode naravnega učenja** – bistvo katere je pustiti otrokom svobodo in prostor, da se učijo z vključenimi čustvi brez strahu. Na delavnici **čustveno izobraževanje v povezavi z naravo** so poudarili, da je pomembno biti čim bolj v stiku z naravo in deliti svoja čustva. Predvsem materam majhnih otrok je bila namenjena delavnica **izobraževanje k odgovornosti z upoštevanjem osnovnih potreb otrok**, katere glavni poudarek je bil povezanost otrok s starši, ki dajejo otroku pomembnost in

sigurnost. Alenka Jeraj je sovodila delavnico **izobraževanje žensk za vodenje**, pri kateri so poudarili pomen izobrazbe in poguma stopiti v ospredje.

Srečanje je na vseh udeležencih, govornikih in organizatorjih pustilo močan vtis. Veliko novega smo izvedeli, veliko navdihujočih misli, izkušenj in novih poznanstev smo vzeli s seboj domov. V nas pa se je utrdilo prepričanje, da gre naša družba – vsakodnevnim žalostnim dogodkom navkljub – v smeri medsebojnega spoštovanja, vseživljenjskega učenja, medsebojnega sodelovanja, nastajanja globalne družbe, kjer bodo voditeljice in voditelji delovali v dobrobiti skupnosti in celotnega sveta.

Predsednica slovenskega ženskega društva za mir v svetu Sonja Grčar je za Glasnik ob koncu srečanja svoje misli strnila takole: **»Vsaka takšna prireditev nas med seboj še globlje poveže in nam da spodbudo, da naše delovanje in naše projekte še dopolnjujemo tako v lokalni skupnosti kot tudi širše.**

Zelo sem vesela in hvaležna za vsako članico in ostale podpornike, ki se trudijo, da na svojem področju delujejo za dobro nas vseh. Hvala vsem, ki ste se udeležili tega srečanja.»

Besedilo in foto: Petra Rot Kumelj

Kristina Bačovnik predstavlja delo slovenskega društva.

Mednarodna federacija žensk za mir v svetu (WFWPI) podpira mrežo nacionalnih združenj žensk za mir v svetu (WFWP) v več kot 120 državah. Namen združenja je krepitev vloge žensk, da ustvarjajo mir – doma, v skupnosti, znotraj naroda in po vsem svetu.

V ta namen se izvajajo programi, ki usposablajo ženske na področju vodstva v različnih institucijah.

WFWP sledi načelu, da ženske, ki delajo skupaj, dajejo pobude in se medsebojno spodbujajo, ne glede na starost, raso, kulturo in vero, rešujejo zahtevne probleme tega sveta. Vsaka rešitev pa temelji na pravem partnerstvu med moškim in žensko. Svetovni mir pa se bo širil iz najbolj elementarne ravni, to je družine.